

REFERAT Udvalget for Regional Udvikling 2018-2021 d. 08-06-2020

Mødedato Mandag d. 08. juni 2020 kl. 15:00

Mødested Mødelokale 5

Mødedeltagere Søren Rasmussen, O, Preben Jensen, V, Karsten Uno Petersen, A, Poul Andersen, A, Karsten Fogde, F, Vicky Bender Lorenzen, F (Fravær), Carsten Sørensen, O, Kurt Jensen, V, Preben Friis-Hauge, V

Indholdsfortegnelse

Opfølgning på serviceeftersyn af det internationale samarbejde.....	3
Orientering om TEN-T og CEF.....	6
FN's verdensmål i praksis - opfølgning på Haderslev Kommunes planstrategi.....	8
Partnerskabsaftale, DK2020.....	9
Klimacamp for unge.....	12
Orientering om undersøgelse om cirkulær økonomi i Syddanmark.....	14
Energi- og Miljøredegørelse 2019.....	16
Nyt om det grænseoverskridende samarbejde.....	18
Nyt fra trafikskaberne.....	19
Eventuelt.....	20
Næste møde.....	21

Punkt 1: Opfølgning på serviceeftersyn af det internationale samarbejde

20/1908

Resumé

Regionsrådet besluttede i forbindelse med budgetforliget for 2020 at foretage et serviceeftersyn af det internationale samarbejde. Udvalget for Regional Udvikling har drøftet de forskellige elementer i det internationale samarbejde, hhv. det Syddanske EU-kontor, det dansk-tyske samarbejde og øvrigt internationalt samarbejde. På baggrund af disse drøftelser foreslås tilpasning af det internationale samarbejde, så det understøtter den nye regionale udviklingsstrategi.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har som en del af budgetforliget for 2020 besluttet at ”gennemføre et serviceeftersyn af det internationale samarbejde med henblik på evt. tilpasninger således, at det internationale arbejde afspejler og understøtter den nye regionale udviklingsstrategi”.

Udvalget for Regional Udvikling besluttede i januar 2020 at opdele eftersynet i tre elementer. Den indledende drøftelse af det Syddanske EU-kontor fandt sted på mødet i februar, drøftelsen af de dansk-tyske samarbejder, herunder Interreg A-programmet, i april og drøftelsen af det øvrige internationale samarbejde i maj.

Som opfølgning på udvalgets drøftelser af det fremtidige samarbejde om det Syddanske EU-kontor er der fremlagt et separat dagsordenspunkt med anbefaling til regionsrådet om at afsætte midler til medfinansiering af kontoret i 2021. Der er som grundlag for medfinansieringen udarbejdet et forslag til en ny resultatkontrakt, som beskriver kontorets opgaver i perioden 1. juli 2020 – 31. december 2021, herunder bl.a. omstilling af kontorets arbejde efter erhvervsfremmereformen og tilpasning af opgaverne, så de understøtter den nye regionale udviklingsstrategi, Fremtidens Syddanmark. Forslaget er udarbejdet i dialog med kommunerne og inddrager konklusionerne fra en ekstern evaluering af kontoret.

Som opfølgning på udvalgets drøftelser af det dansk-tyske samarbejde, som omhandlede samarbejdsaftalen med delstaten Slesvig-Holsten, Interreg Deutschland-Danmark samt Region Sønderjylland-Slesvig er der aftalt en tidsplan, hvorefter der arbejdes videre med en ny partnerskabsaftale med Slesvig-Holsten med udgangspunkt i parternes nye strategier. Ligeledes arbejdes der videre med et samlet programforslag for Interreg 6A Deutschland-Danmark, der sendes videre til nationale og europæiske beslutningstagere i maj 2021. Ift. Region Sønderjylland-Slesvig gennemføres evalueringer af samarbejdet i efteråret 2020 - foråret 2021. På baggrund af resultaterne af disse evalueringer indgås en aftale med virkning fra januar 2022.

De øvrige internationale samarbejder blev drøftet på udvalgets møde i maj. Konklusionen på drøftelserne blev, at udvalget anbefaler regionsrådet at fortsætte engagementet i de organisationer, hvor Region Syddanmark i forvejen er repræsenteret. Medlemsskabet af CPMR – Konferencen af Perifere Maritime Regioner, Nordsøkommissionen, Nordsøkommissionens Transportgruppe samt Nordisk Transportpolitisk Netværk understøtter strategisporet ”Mobilitet for alle” i den nye regionale udviklingsstrategi. Derudover undersøges mulighederne for, at samarbejdet i disse organisationer kan understøtte indsatserne inden for andre strategispør, som fx ”Grøn omstilling, klima og ressourcer”.

Samarbejdet i regi af det Europæiske Innovations Partnerskab for Sund og Aktiv Aldring (EIP

on AHA) anbefales ligeledes videreført med henblik på at understøtte strategisporet ”Sunde Levevilkår”.

Derudover anbefaler udvalget, at regionen bliver medlem af STRING-netværket, hvor Region Syddanmark hidtil har været observatør. Dette kan øge Region Syddanmarks indflydelse på EU's dagsorden for infrastruktur og grøn omstilling samt forstærke samarbejdet med delstatsregeringen i Slesvig-Holsten, Hamborg, Norge og Sverige på klima-, transport- og infrastrukturuområdet. Medlemskab af STRING kan således understøtte strategisporet "Grøn omstilling, klima og ressourcer" samt strategisporet "Mobilitet for alle". Medlemsgebyret udgør 74.000 € pr år (ca. 547.000 kr.). Det bemærkes herudover, at administrationen er i dialog med STRING-sekretariatet og delstaten i Slesvig-Holsten om en foranalyse forud for et potentielt brint-projekt.

I forhold til samarbejdet i Jyllandskorridoren, hvor aktiviteterne og resultaterne er begrænsede, anbefaler udvalget, at ressourceanvendelsen og engagementet tilpasses i overensstemmelse dermed.

For at styrke det internationale samarbejde inden for strategisporet "En attraktiv og oplevelsesrig region" anbefaler udvalget et øget engagement i - og et egentligt medlemskab af - det trilaterale samarbejde i Vadehavsforum, der er en organisation bestående af repræsentanter fra kommuner, regioner og nationale organisationer fra Holland, Tyskland og Danmark. Medlemskab beløber sig til 10.000 € pr. år (ca. 74.000 kr.).

Endeligt anbefaler udvalget, at perspektiverne i at deltage i ENCORE, som er et europæisk netværk på miljøområdet, undersøges nærmere.

Samarbejdsmulighederne med Guangdong-provinsen i Kina er blevet begrænsede som følge af erhvervsfremmereformen og bortfald af regionens opgaver på erhvervsområdet. På nuværende tidspunkt er der alene etableret et konkret samarbejdsprojekt på psykiatriområdet, som ikke direkte udspringer af samarbejdsaftalen med Guangdong. I lyset af de begrænsede, fælles samarbejdsområder og de praktiske udfordringer i samarbejdet anbefales det, at udfordringerne og mulighederne i samarbejdet med Guangdong-provinsen belyses nærmere i en særskilt proces med henblik på efterfølgende politisk stillingtagen til det fremadrettede samarbejde med provinsen.

Indstilling

Det indstilles, at Udvalget for Regional Udvikling anbefaler Regionsrådet at godkende de foreslåede tilpasninger af det internationale samarbejde, herunder

- At Region Syddanmarks tegner medlemskab i STRING-netværket under forudsætning af, at STRING kan understøtte Regions Syddanmarks mobilitets- og klimastrategi. Medlemsgebyret udgør 74.000 € pr år (ca. 547.000 kr.),
- At Region Syddanmark tegner medlemskab i det trilaterale samarbejde om Vadehavsforum med et egentligt medlemskab, der beløber sig til 10.000 € pr år (ca. 74.000 kr.)
- At der igangsættes en særskilt proces, der belyser udfordringer og muligheder i samarbejdet med Guangdong-provinsen i Kina.

Medlemskaberne foreslås finansieret af puljen til implementering af Region Syddanmarks regionale udviklingsstrategi.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 08-06-2020

Indstillingen anbefales over for regionsrådet, idet der efter nærmere vurdering kan ske en forhøjelse af medlemsbidraget til Det trilaterale samarbejde for Vadehavsforum til 15.000 euro.

Der forelægges en sag om medlemskab af Encore på det kommende møde i udvalget.

Vicky Bender Lorenzen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 2: Orientering om TEN-T og CEF

20/9683

Resumé

Der har i Udvalget for regional udvikling flere gange været spurgt ind til forhold, der relaterer sig til EU's transportpolitik, herunder især forhold vedr. TEN-T (TransEuropean Network for Transport) samt CEF (Connecting Europe Facility). Der er udarbejdet vedlagte notat om TEN-T og CEF, og på mødet gives der et oplæg om baggrunden for og arbejdet med det europæiske transportsystem.

Sagsfremstilling

TEN-T blev officielt "født" i 1996 med det formål at udpege et grænseoverskridende transportnet, som kunne være med til at sikre fri bevægelighed for personer, varer og tjenesteydelser inden for EU. TEN-T er en EU-politik, der retter sig mod udviklingen af et sammenhængende europæisk netværk af veje, jernbanelinjer, indre vandveje, søtransportruter, havne, lufthavne og jernbaneterminaler.

Den overordnede målsætning omfatter bl.a. at sikre yderområdernes forbindelser til de centrale dele af EU, at forbinde de større byområder bedre og samtidig fjerne flaskehalse. Der er fokus på at integrere forskellige transportformer (intermodalitet) samt at sikre interoperabilitet (der fx gør det muligt for tog at køre på flere landes skinner).

TEN-T består af et hovednet (Core Network), som skal være færdigt i 2030 samt et samlet net (Comprehensive Network), der skal være færdigt i 2050. Det er medlemsstaternes ansvar, at dette sker. Ud over færdiggørelsestidspunktet er der ingen forskel på de kriterier, de to net skal opfylde.

I 2014 blev CEF oprettet som et EU-program for infrastrukturinvesteringer. Målet med CEF er at udvikle de transeuropæiske net inden for transport, energi og den digitale sektor. I CEFs første periode (2014-2020) har CEF haft et budget på 24,1 mia. € (179,2 mia. kr.) til transportinfrastruktur. 71% af støttemidlerne er gået til jernbaneprojekter, 8% til veje og 21% til anden form for transport. Budgettet for den kommende periode 2021-27 er ikke besluttet, men færdigforhandlet til lidt over 30 mia. €.

En del af CEF-programmet, der har været meget opmærksomhed på, er korridorerne (Core Network Corridors). Reelt er korridorerne dog blot et prioriteringsværktøj, der bidrager til at rette støttemidlerne mod de dele af Core Network, hvor der hurtigt kan skabes en høj grad af international sammenhæng. En af korridorerne, Scandinavian-Mediterranean Corridor forløber gennem Syddanmark (fra grænsen rundt om Kolding til Storebælt).

I budgetperioden, der er ved at løbe ud, har det været tilstræbt, at 85% af CEF's midler til transportinfrastruktur skulle bruges inden for TEN-T korridorerne. I den kommende periode lægges der op til, at der sættes lidt mere fokus på at støtte projekter uden for korridorerne.

Støttemidlerne er begrænset til at kunne søges til infrastrukturelementer på TEN-T og kan altså ikke gå til andre lokale, regionale eller nationale projekter. Efterspørgslen efter støtte er stor. På ScanMed-korridoren er der fx identificeret 833 potentielle projekter til en samlet anlægsudgift på 221 mia. €. Herudover er der otte andre korridorer samt en væsentlig del af hovednettet og hele det samlede net, der ligger uden for korridorerne.

Det er projektejerne (i forbindelse med jernbaneprojekter vil det som regel være Banedanmark), der søger støtte i forbindelse med projektudviklingen. Desuden skal støtteansøgninger godkendes af Transport- og Boligministeriet for at kunne komme i betragtning. Derved sikres det, at der kun kan søges til projekter, der matcher regeringens aktuelle prioriteter.

I forholdt til dobbeltsporet mellem Tinglev og Padborg bemærkes, at der er gode argumenter i form af, at strækningen er en del af ScanMed-korridoren, at det er en jernbanestrækning (jernbaner modtager mest støtte), og at den ligger ved grænsen. Det er dog som nævnt en betingelse, at Transport- og Boligministeriet godkender projektet, hvilket igen må formodes at forudsætte, at projektet indgår i den ventede statslige infrastrukturplan. Til sammenligning fik Banedanmark (som vil være bygherre på dobbeltsporet og dermed ansøger) 75 mio. kr. i støtte til anlæg af dobbeltsporet Vamdrup-Vojens i 2013-15, som i alt kostede 675 mio. kr. Dette støttebeløb blev dog givet, før CEF blev sat i værk, og altså under delvist andre betingelser.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 11-05-2020

Punktet blev udsat.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 08-06-2020

Til orientering.

Vicky Bender Lorenzen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Notat om TEN-T

Punkt 3: FN's verdensmål i praksis - opfølgning på Haderslev Kommunes planstrategi

18/16780

Resumé

Region Syddanmark indgik i marts 2018 en samarbejdsaftale om et pilotprojekt med Haderslev Kommune om at arbejde med verdensmålene i lokal sammenhæng.

Å

På den baggrund er der udviklet en baselinemåling af udvalgte indikatorer for en række af FN's verdensmål, som Haderslev Kommunes Planstrategi 2019 er knyttet op på. Baselinemålingen er samlet i rapporten "FN's verdensmål i praksis - opfølgning på Haderslev Kommunes planstrategi".

Å

Sagsfremstilling

Region Syddanmark indgik i marts 2018 en samarbejdsaftale om et pilotprojekt med Haderslev Kommune om at arbejde med verdensmålene i lokal sammenhæng. Projektet skal også ses i sammenhæng med Region Syddanmarks samarbejde med OECD om, hvordan man lokalt og regionalt kan arbejde med FN's verdensmål.

Å

På den baggrund er der udviklet en baselinemåling af udvalgte indikatorer for en række af FN's verdensmål, som Haderslev Kommunes Planstrategi 2019 er knyttet op på. Måden, som baselinemålingen er foretaget på, vil blive brugt som inspiration og input til den nærliggende opfølgning på målene i den regionale udviklingsstrategi.

Å

Det er hensigten, at Haderslev Kommune gentager målingen om fire år for at se om indikatorerne udvikler sig i den rigtige retning i forhold til verdensmålene.

Å

Baselinemålingen vises i rapporten "FN's verdensmål i praksis - opfølgning på Haderslev Kommunes planstrategi". Arbejdet med rapporten er i sin afsluttende fase, og den forelægges Haderslev Byråd den 24. juni 2020.

Å

Der holdes et kort oplæg om indholdet af rapporten på mødet.

Å

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 08-06-2020

Til orientering.

Å

Vicky Bender Lorenzen deltog ikke i sagens behandling.

Å

Punkt 4: Partnerskabsaftale, DK2020

19/27134

Resumé

Regionerne er i dialog med Realdania om at skalere det eksisterende Realdania-initiativ DK2020, der i dag dækker 20 kommuner, til at dække hele Danmark. Der arbejdes på en partnerskabsaftale for projektet, ”DK2020 – for hele Danmark” (arbejdstitel), som beskriver rammer og målsætning for projektet. Partnerskabsaftalen indgås mellem Realdania, KL og de fem regioner. Desuden indgår CONCITO og C40-byerne i projektet.

Projektets formål at udbrede og accelerere kommunernes klimaarbejde i et strategisk samarbejde, hvor de kommuner, der tilslutter sig, forpligter sig til at udarbejde kommunale klimaplaner, som lever op til Paris-aftalens klimamål.

Målet er at annoncere DK2020-initiativet med en invitation til alle landets kommuner inden sommeren 2020, alternativt i starten af august 2020.

DK2020 er et regionalt fyrtårnsprojekt, der vil understøtte realiseringen af regionens Klimastrategi. Projektet har været til behandling og orientering på tidligere møder i Udvalget for regional udvikling, Miljøudvalget og regionsrådet, som bl.a. har afsat 3 mio.kr. til initiativet.

Sagsfremstilling

I den nye regionale udviklingsstrategi, Fremtidens Syddanmark, og Klimastrategien, sættes der mål for klimaudfordringerne i et regionalt, geografisk perspektiv med afsæt i tre hovedområder: Klimaforebyggelse (reduktion af udledningen af klimagasser), omstilling til cirkulær økonomi og klimatilpasning.

For at opnå strategiens mål, er det afgørende, at Region Syddanmark indgår i forpligtende partnerskaber med relevante aktører, herunder kommuner, tværregionale organisationer, nationale myndigheder mv.

Fem af regionens kommuner deltager i Realdania projektet DK2020 sammen med 15 andre kommuner i landet. For at bygge videre på eksisterende gode initiativer, der samtidigt understøtter realiseringen af Klimastrategien, tog administrationen derfor kontakt til Realdania i sommeren 2019, med henblik på et samarbejde mellem Realdania og Region Syddanmark. I et Syddansk DK2020 projekt ville alle regionens kommuner blive inviteret med i DK2020-samarbejdet. Realdania var meget positiv og ville gerne have alle fem regioner og KL med i samarbejdet.

Region Syddanmark er derfor, sammen med de øvrige regioner, i dialog med Realdania og KL om at skalere det eksisterende DK2020 projekt til hele landet gennem en partnerskabsaftale. ”DK2020 – for hele Danmark” skal omfatte alle fem regioner og bestå af et partnerskab mellem Realdania, KL og de fem regioner i samarbejde med Concito og C40. Initiativet skal understøtte den regionale klimastrategi og har til formål at styrke det strategiske og ambitiøse klimaarbejde i regionen i tæt samarbejde med kommunerne.

Initiativet vil bygge videre på det nuværende DK2020 projekt og vil invitere alle kommuner til at deltage. Alle deltagende kommuner forpligter sig til at udarbejde en samlet klimahandlingsplan, der skal beskrive, hvordan kommunen kan opnå netto-nuludledning af klimagasser i 2050, demonstrere, hvordan kommunen kan tilpasse sig de kommende klimaforandringer og opgøre de miljømæssige, økonomiske og sociale effekter af indsatsen. Projektet skal skabe merværdi for kommuner, borgere og lokalsamfund i form af bl.a. forbedrede klimaforhold, vækst og jobskabelse.

Opgaven med at opnå Parisaftalen og den nationale målsætning er ikke uden udfordringer. Det er en kompleks opgave, som stiller store krav til både organisering, kompetencer og ressourcer. Udbredelsen af DK2020 understøtter, at kommunerne, ikke kun alene, men også i samarbejde på tværs og med regionerne forsøger at finde løsninger på klimaudfordringer, der enten er enslydende og/eller går på tværs af kommunegrænser. Et tættere samarbejde kan reducere omkostningerne, og sikre at nye løsninger bliver billigere for den enkelte kommune, når de udvikles i fællesskab, ligesom man kan undgå utilsigtede konsekvenser for anden part, når indsatsen koordineres.

Regionerne tilbyder de deltagende kommuner klimafaglig bistand og vejledning samt sparring i forhold til at udvikle, opdatere eller tilpasse klimarbejdet i kommunerne, så det lever op til C40-byernes standard for klimaplanlægning, Climate Action Planning Framework. Dette vil ske i samarbejde med bl.a. CONCITO og C40. Regionerne tilbyder at facilitere det regionale samarbejdet og stille analyser og redskaber til rådighed.

Realdania, KL og de danske regioner medfinansierer hver med 15 mio.kr., og det samlede budget er således på 45 mio.kr. Regionsrådet afsatte i december 2019 tre mio. kr. til projektet. Disse indgår i de samlede 15 mio. kr. fra regionerne og vil være rettet mod aktiviteter i Syddanmark.

Projektet organiseres med en national styregruppe, en politisk følgegruppe og fem regionale organiseringer. Den regionale organisering og budget aftales mellem den enkelte region og den regionale KKR.

De administrative forhandlinger om partnerskabsaftale for projektet forventes afsluttet inden udgangen af maj. Aftalen vil beskrive rammerne for samarbejdet bl.a. formål, projektbeskrivelse, budget og organisering.

Det er en forudsætning, at der efterfølgende udarbejdes regionale aftaler om et ligeværdigt samarbejdet mellem det regionale KKR og regionen.

Det er målet, at disse aftaler er på plads i løbet af juni måned, således at ”DK2020 – for hele Danmark” kan offentliggøres inden sommerferien.

Partnerskabets realisering afhænger af godkendelser blandt alle de deltagende organisationer, herunder politisk godkendelse i Region Syddanmark. Af hensyn til tidsplanen, vil administrationen gerne deltage i annoncering af ”DK2020 - for hele Danmark” lige før sommerferien, alternativt umiddelbart efter ferien i starten af august, med forbehold for efterfølgende godkendelse i regionsråd og i hele partnerkredsen. En forudsætning vil også være, at der administrativt er indgået aftale med KKR om et ligeværdigt samarbejde i en regional organisering.

Efter sommerferien fremlægges en sag til behandling i Udvalget for regional udvikling og regionsrådet, som bl.a. vil omfatte: Partnerskabsaftalen for ”DK2020 – for hele Danmark”,

godkendelse af samarbejdsaftale med KKR i Syddanmark og indstilling til politisk følgegruppe (regionsrådet).

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 08-06-2020

Til orientering.

Vicky Bender Lorenzen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 5: Klimacamp for unge

19/46440

Resumé

Som en del af regionsrådets arbejde med øget borgerinddragelse besluttede regionsrådet i august 2019 at afholde en klimakamp for unge. Administrationen har udarbejdet forslag til plan for gennemførelse af klimacampen for unge i forbindelse med klimafolkemødet i Middelfart.

Sagsfremstilling

Som en del af regionsrådets arbejde med øget borgerinddragelse besluttede regionsrådet i august 2019 at afholde en klimakamp for unge, der skal give syddanske unge mulighed for at gå i dialog med politikere om klimaudfordringen og komme med deres bud på løsninger til at reducere CO₂-udledningen i Syddanmark. Regionsrådet besluttede også, at ambitionsniveau, omfang og økonomi for klimacampen skal drøftes i Udvalget for Regional Udvikling og Miljøudvalget.

Region Syddanmark er medarrangør af Klimafolkemødet i Middelfart. Pga. corona er det ikke som oprindeligt planlagt muligt at gennemføre klimafolkemødet med mange tusinde deltagere. Administrationen og Middelfart Kommune m.fl. arbejder derfor med at gennemføre en mindre omfangsrig udgave af Klimafolkemødet til afholdelse den 3.-4. september 2020. Da klimacampen ligesom folkemødet skal inspirere til handling i forhold til klimaudfordringen, så planlægges det at afholde klimacampen som en del af klimafolkemødet.

Administrationen har udarbejdet et forslag til gennemførelse af klimacamp for unge efter dialog med blandt andet Concito. Temaet for klimacampen er klimavenlige transport- og forbrugsvaner. De unges forslag til løsninger kan efterfølgende blive inddraget i pilotprojekter i Syddanmark. Inden for transport kan der eksempelvis arbejdes med samkørselsordninger som supplement til den offentlige transport i samarbejde med trafikselskaber. Inden for forbrug kan viden om klimavenligt forbrug integreres i undervisningsforløb på ungdomsuddannelserne eller i indsatser inden for cirkulær økonomi.

Forslag til koncept for klimacampen:

Deltagere:

- Ca. 30 unge fra ungdomsuddannelsesinstitutioner i Syddanmark med unge fra de gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelser.
- Ca. 6-10 politikere fra regionen, trafikselskabernes bestyrelse og evt. kommunalpolitikere og landspolitikere.

Form:

Campen afholdes på en enkelt dag og er inddelt i tre sessioner. De unge er med hele dagen, mens politikerne er med til at starte dagen samt ved hele den afsluttende session. Hele dagen faciliteres af den grønne tænketank CONCITOs klimaambassade, som er CONCITOs kontakthoved med børn og unge. Vedlagt er et udkast til drejebog fra Concito for dagen.

Session 1. Udforskning af klimavenlige forbrugs- og transportvaner (ca. 2 timer).

Session 2. Skabelse af forslag til løsninger (ca. 3 timer inkl. frokost).

Session 3. Samskabelse mellem politikere og unge om klimavenlige løsninger (ca. 2 timer)

Budget

Partner	Opgave	Udgifter
Concito	Konsulentbistand til gennemførelse af klimacamp	40.000 kr.
Lokaler	Fx på en skole	20.000 kr.
Forplejning	Mad og drikkevarer til 45 personer en hel dag	20.000 kr.
Offentlig transport af de unge	Tog/bus fra de unges bopæl og til Middelfart retur	16.000 kr.
I alt		96.000 kr.
Region Syddanmark	Finansiering af Klimacampen	96.000 kr.

For at kunne dokumentere og synliggøre klimacampen efterfølgende kunne der produceres en kort videofilm på ca. 2 min. Der vil i givet fald skulle påregnes en ekstra udgift på ca. 30.000 kr. hertil.

Miljøudvalget og Udvalget for Regional Udvikling aftaler hvilke udvalgsmedlemmer, 3-4 fra hvert udvalg, der deltager i klimacampen.

Sagen er forelagt til orientering i miljøudvalget.

Indstilling

Det indstilles, at udvalget anbefaler regionsrådet:

At konceptet for klimacampen for unge godkendes.

.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 08-06-2020

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Vicky Bender Lorenzen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Udkast til drejebog for klimacamp for unge

Punkt 6: Orientering om undersøgelse om cirkulær økonomi i Syddanmark

20/17911

Resumé

Der gives en orientering om den gennemførte undersøgelse af cirkulær økonomi blandt små- og mellemstore virksomheder i Syddanmark. Undersøgelsen skal styrke vidensgrundlaget bag Region Syddanmarks strategi for grøn omstilling, klima og ressourcer.

Sagsfremstilling

For at understøtte strategisporet ”Grøn omstilling, klima og ressourcer” i den regionale udviklingsstrategi og Region Syddanmarks kommende klimastrategi, udarbejdes der en række analyser, der skal give indsigt i den grønne omstilling i regionen.

I Region Syddanmarks kommende klimastrategi sættes der bl.a. ambitiøse mål for omstillingen til mere cirkulær økonomi med mere effektiv brug af ressourcer, herunder råstoffer. Dette skal bl.a. lykkes ved at indgå partnerskaber om at opbygge viden, kompetencer og samarbejde med henblik på at udbrede cirkulære løsninger.

Der er i den forbindelse udarbejdet en analyse af cirkulær økonomi blandt små- og mellemstore virksomheder. Data til undersøgelsen er indsamlet via Regional Udviklings virksomhedspanel i perioden august-september 2019, hvor 900 virksomheder med mellem 10-250 ansatte og med hovedsæde i Region Syddanmark, har bidraget.

Undersøgelsen giver et overblik over de små- og mellemstore virksomheders omstilling til cirkulær økonomi. Undersøgelsen viser bl.a. at

- Ca. 22 pct. af de små- og mellemstore virksomheder arbejder ikke med cirkulær økonomi.
- Størstedelen af de syddanske virksomheder arbejder allerede med at skrue ned for deres forbrug af materialer. Det er dog kun 26 pct., der anvender eller afsætter affald som råvarer.
- Kun en tredjedel af virksomhederne arbejder i høj eller nogen grad med at designe tjenester og produkter, der har et cirkulært islæt, eksempelvis ved at tænke reparation og genbrug med ind i designet.
- Der er forskel mellem brancherne på, hvor meget man arbejder med cirkulær økonomi. Hver tredje i bygge- og anlægsbranchen arbejder ikke med cirkulær økonomi, hvor dette er gældende for 14 pct. af virksomhederne i branchegruppen industri, råstofindvinding og forsyning.
- Reduktion af miljøbelastning og omkostninger er den primære årsag til, at virksomhederne arbejder med cirkulær økonomi. Dernæst følger en målsætning om at reducere virksomhedens omkostninger.
- Blandt de virksomheder, der arbejder med områder inden for cirkulær økonomi, planlægger 42 pct. at arbejde endnu mere cirkulært inden for de næste to år.

- 17 pct. af de virksomheder, der arbejder med genanvendte materialer i deres produktion, mener at de i høj grad har en økonomisk fordel ved det, hvilket er en fordobling fra de 8 pct., der svarede tilsvarende på samme spørgsmål i 2015.

Undersøgelsen understreger, at der er potentiale for at udvide den cirkulære økonomi blandt de syddanske virksomheder.

Med udgangspunkt i analysens resultater, specielt inden for bygge- og anlægsbranchen, og Klimastrategiens mål om omstilling til cirkulær økonomi har administrationen igangsat et projekt i samarbejde med erhvervsklyngen BYG FYN om et "Netværk for offentligt bæredygtigt byggeri", hvor samtlige syddanske kommuner inviteres til at deltage. Formålet med netværket er at fremme bæredygtigt byggeri i Syddanmark. Det skal ske ved at styrke kompetencer og redskaber til bæredygtigt byggeri hos kommunale bygherrer og regionen selv.

Der orienteres om undersøgelsen i Udvalget for Regional Udvikling og Miljøudvalget.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 08-06-2020

Til orientering.

Vicky Bender Lorenzen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Cirkulær Økonomi (ENDELIG rapport rettet)

Punkt 7: Energi- og Miljøreddegørelse 2019

20/19065

Resumé

Regionsrådet behandler hvert år en Energi- og miljøreddegørelse, der omfatter energiforbruget og miljøaftrykket, der følger af driften af regionen som virksomhed. Energi- og miljøreddegørelse 2019 forelægges til orientering.

Sagsfremstilling

I henhold til ”Regler for byggeri i Region Syddanmark” skal der årligt udarbejdes en samlet Energi- og miljøreddegørelse for regionen som virksomhed.

Energi- og miljøreddegørelsen er en årlig afrapportering af, hvordan virksomheden Region Syddanmark præsterer på parametrene ”energi” og ”miljø”, herunder forbrugsregistrering af el, vand og varmekonsum samt affald og transport.

I forbindelse med udarbejdelse af den regionale udviklingsstrategi, har regionsrådet besluttet at prioritere arbejdet med FN’s Verdensmål for bæredygtig udvikling, hvoraf særligt 4 adresseres gennem Energi- og miljøreddegørelsen.

Prioriteringen af FN’s Verdensmål betyder, at Region Syddanmark som virksomhed ønsker at sætte et markant højere ambitionsniveau for at medvirke til, at regionen aktivt bidrager til at sikre en bæredygtig udvikling. Dette afspejles også i forslag til Klimastrategi 2020, som behandles i regionsrådet 25. maj 2020. For at understøtte det interne klimaarbejde er der nedsat en tværgående strategisk styregruppe, der gennem inddragelse af enhederne sikrer, at der skabes et bredt og fælles ejerskab for mål og indsatser.

Dette arbejde er indarbejdet i forslag til Klimastrategi 2020. Energi- og miljøreddegørelsen vil fremadrettet følge op på de indsatser og mål, der er opstillet for den interne indsats og vil indeholde flere temaer og cases.

Da forslag til Klimastrategi først er til behandling i regionsrådet den 25. maj 2020, og Energi- og miljøreddegørelse 2019 retter sig mod regionens energi og miljøregnskab i 2019, er der ikke taget udgangspunkt i forslag til Klimastrategis nye mål.

Til gengæld er der truffet politisk beslutning om, at der fremadrettet skal udarbejdes en halvårlig Energi- og miljøreddegørelse. Den halvårlige Energi- og miljøreddegørelse kommer i et mindre format end den helårige Energi- og miljøreddegørelse, og har i første ombæring fokus på udvikling i energiforbruget, men vil i takt med at det bliver muligt, også inddrage udviklingen inden for flere temaer. Den halvårlige afrapportering kommer første gang i september 2020, hvor der første gang adresseres målene fra Klimastrategi 2020.

Overordnet er det konklusionen i Energi- og miljøreddegørelsen, at der er god fremdrift. Målet for CO₂-reduktionen i 2020 er nået med redegørelsen i 2019 med 56,3%. Det flotte resultat for CO₂-udledningen skal ses i tæt sammenhæng med den nationale omlægning af energiforsyningen til en øget andel vedvarende energi.

I perioden er det samtidig lykkedes at opnå flotte besparelser på el-, varme- og vandforbruget, der er sænket med henholdsvis 8,3%, 19,9% og 12,3% siden 2011. Forklaringerne skal her findes i bl.a. energieffektiviseringer af bygningerne (klimaskærmen – vinduer, facader, isolering etc.) LED, energioptimerede ventilationsanlæg og en stigende

grad af indkøbt energioptimeret medicoudstyr m.m., ligesom en række nye bygninger er taget i brug og gamle frasolgt. Der har samtidig været fokus på vandbesparende installationer i forbindelse med byggeri og renoveringer. En stor del af vandbesparelserne hænger dog sammen med, at der ikke længere er så mange døgnpatienter.

Med Energi- og miljøreddegørelse 2019 præsenteres der for anden gang opgørelser over sygehusenhedernes affaldsmængder og fordeling. Undersøgelsen viser bl.a., at 82% af det affald, der sendes til forbrænding fra sygehusenhederne kommer fra fraktionen ”dagrenovation”. Det skal derfor undersøges, hvad denne fraktion indeholder, og hvordan fraktionen i fremtiden bedre kan opsorteres.

Med Energi- og miljøreddegørelsen følger et bilag, der endnu ikke er gennemarbejdet, men bliver færdigt til den politiske behandling i Forretningsudvalget og Regionsrådet. Bilaget er mere detailorienteret og behandler de enkelte områder hver for sig, samt de metoder der anvendes.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Miljøudvalget den 13-05-2020

Til orientering.

Mads Skau deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 08-06-2020

Til orientering.

Vicky Bender Lorenzen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Energi- og miljøreddegørelse 2019.pdf

Punkt 8: Nyt om det grænseoverskridende samarbejde

20/1515

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 08-06-2020

Preben Jensen orienterede bl.a. om skriftlig votering i Interreg-udvalget og fornyelse af samarbejdsaftale med landsregeringen i Slesvig-Holsten.

Preben Friis-Hauge orienterede om, at Nordsøkommissionen er ved at udarbejde ny strategi for næste planperiode.

Vicky Bender Lorenzen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 9: Nyt fra trafikskaberne

20/1515

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 08-06-2020

Poul Andersen orienterede om arbejdet i Fynbus' bestyrelse, bl.a. om kommende udbud og regnskab 2019.

Preben Friis-Hauge oplyste, at der ikke er noget nyt fra Sydtrafik siden sidste udvalgmøde.

Vicky Bender Lorenzen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 10: Eventuelt

20/1515

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 08-06-2020

Administrationen orienterede om, at det pga corona-krisen har været nødvendigt at revidere det forslag til program for borgerinddragelsesprojektet "Dit og mit grænseland", som udvalget behandlede på februar-mødet. Revideret forslag til program forelægges udvalget, forretningsudvalget og regionsrådet efter sommerferien. Endvidere orienteredes om tilsagn fra interreg A til projektet SARA om Verdensmålene i et samarbejde henover den danske og tyske grænse.

Udvalget fandt, at der bør rettes fornyet henvendelse til miljøministeren om mulighederne for pant på dåser fra Tyskland, der importeres til Danmark.

Vicky Bender Lorenzen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 11: Næste møde

20/1515

Sagsfremstilling

Næste møde er mandag den 10. august 2020 kl. 15-18 i regionshuset.

Mødeplanen for 2020 er:

Mødeplan 2020

Mandag 7. september 2020 kl. 15-18

Mandag 5. oktober 2020 kl. 15-18

Mandag 9. november 2020 kl. 15-18

Onsdag 9. december 2020 kl. 15-18

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for Regional Udvikling den 08-06-2020

Næste møde er mandag den 10. august 2020 kl. 15 - 18 i regionshuset.

Vicky Bender Lorenzen deltog ikke i sagens behandling.